

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ТА КОСМЕТИЧНИХ
ЗАСОБІВ КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY OF MEDICINES AND
COSMETICS DEPARTMENT OF DRUG TECHNOLOGY

Матеріали

ХІІ Міжнародної науково-практичної конференції
Proceedings of the XII International Scientific and Practical Conference

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

MODERN ACHIEVEMENTS
OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

9 квітня 2026 р.
April 9, 2026
Харків, Україна
Kharkiv, Ukraine

УДК:615.014.2:615.2

Редакційна колегія: проф. Кухтенко О.С., проф. Рубан О. А., проф. Вишневська Л. І., проф. Сліпченко Г.Д., проф. Ковалевська І. В., доц. Ніколайчук Н.О., доц. Кутова О.В., доц. Пуляєв Д.С., ас. Пономаренко Т.О., ас. Бондар Л.А.

Відповідальний секретар: доц.. Ніколайчук Н.О.

Сучасні досягнення фармацевтичної технології: Збірник наукових матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 9 квітня 2026 р.). Х.: Вид-во НФаУ, 2026.- 179 с. (Серія «Наука»)

Збірник містить матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні досягнення фармацевтичної технології».

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК:615.014.2:615.2

НФаУ, 2026

РОЗРОБКА ОПОЛІСКУВАЧА ДЛЯ РОТА НА РОСЛИННІЙ ОСНОВІ

Негода Т.С., Полова Ж.М., Хоменко А.М.

Кафедра аптечної та промислової технології ліків

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,

Україна

t-negoda@meta.ua

Вступ. Захворювання порожнини рота є серйозними проблемами зі здоров'ям, а карієс зубів та захворювання пародонту належать до найважливіших інфекційних захворювань у світі, яким можна запобігти. Здоров'я порожнини рота впливає на загальну якість життя, а погане здоров'я порожнини рота пов'язане з хронічними станами та системними захворюваннями. Зв'язок між захворюваннями порожнини рота та мікробіотою порожнини рота добре відоме. З понад 750 видів бактерій, що мешкають у ротовій порожнині, деякі з них пов'язані з її захворюваннями. Розвиток карієсу пов'язаний з ацидогенними та ацидурними грампозитивними бактеріями (стрептококи мутантного типу, лактобацили та актиноміцети). Враховуючи поширеність захворювань порожнини рота, підвищену стійкість бактерій до антибіотиків, несприятливий вплив деяких антибактеріальних засобів, що зараз використовуються в стоматології, та фінансові міркування в країнах, що розвиваються, існує потреба в альтернативних варіантах профілактики та лікування, які є безпечними, ефективними та економічними. Хоча кілька засобів є комерційно доступними, ці хімічні речовини можуть змінювати мікробіоту порожнини рота та мати небажані побічні ефекти, такі як блювота, діарея та зміна кольору зубів. Отже, пошук альтернативних продуктів триває, і натуральні фітохімічні речовини, виділені з рослин, що використовуються як традиційні ліки, вважаються гарними альтернативами. **Метою нашого дослідження** є розглянути рослинні екстракти або фітохімічні речовини, які пригнічують ріст патогенів ротової порожнини, зменшують розвиток біоплівки та зубного нальоту, впливають на адгезію

бактерій до поверхонь та зменшують симптоми захворювань ротової порожнини.

Матеріали та методи. Щоб отримати повне уявлення про інгредієнти та активні сполуки ополіскувачів для рота, які доступні без рецепта, було проведено дослідження ринку.

Основні результати. Ополіскувач для рота має бути універсальним продуктом; окрім знищення мікробів, він має забезпечувати свіже дихання, знеболювати рани або сприяти їх загоєнню за допомогою в'язучого ефекту, не змінюючи колір зубів та не пошкоджуючи білки слини. Крім того, для зменшення токсичного навантаження на наш організм корисно щодня використовувати ополіскувач без барвників, консервантів чи добавок, які можуть бути проковтнуті або потрапити через слизову оболонку чи рани. Оптимальний ополіскувач для рота має допомогти запобігти серйозним проблемам у ротовій порожнині та має бути ретельно досліджений. Визначили ряд лікарських рослин, які пригнічували ріст стрептококів ротової порожнини. Найактивнішими були екстракти *Chelidonium majus*, *Ginkgo biloba*, *Juniperus virginiana*, *Pinus virginiana*, *Rosmarinus officinalis*, *Tanacetum vulgare*. Ряд екстрактів містив спільні антимікробні компоненти, тоді як інші екстракти мали хімічно різні складові.

Висновки. З огляду на вимоги, яким має відповідати ополіскувач для рота, на основі літературних даних було складено список рослин, які можуть бути придатними як інгредієнти. Оптимальний ополіскувач має антибактеріальну, протигрибкову, ранозагоювальну, освіжаючу дихання, антиоксидантну та протизапальну дію, містить лише натуральні інгредієнти, має приємний смак і колір, а його рН відповідає середовищу ротової порожнини, не розчиняючи емаль та не пошкоджуючи білки слини.